

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 23.12.2005
COM(2005)709 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

**Solidariteitsfonds van de Europese Unie
Jaarverslag 2004**

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. Nog te behandelen aanvragen van 2003.....	3
2. Nieuwe aanvragen van 2004	5
3. Financiering	6
4. Toezicht.....	7
5. Afsluitingen.....	7
6. Voorbereiding van een nieuwe verordening betreffende het Solidariteitsfonds	10
Conclusies	10
Annex 1 European Union Solidarity Fund applications in 2004	12
Annex 2 Criteria to mobilise the EU Solidarity Fund.....	13
Annex 3 Determination of the amount of aid.....	14
Annex 4 Thresholds for major disasters applicable in 2004 (based on 2002 figures for Gross National Income).....	Error! Bookmark not defined.

INLEIDING

Het Solidariteitsfonds van de Europese Unie is in werking getreden op 15 november 2002¹. Overeenkomstig artikel 12 van de verordening moet elk jaar bij het Europees Parlement en de Raad een verslag worden ingediend over de activiteiten van het Fonds in het voorgaande jaar. In dit tweede verslag worden de activiteiten van het Fonds in 2004 beschreven. Daarbij wordt ingegaan op vier punten: de afronding van de behandeling van een aantal in 2003 ontvangen, nog hangende aanvragen, de behandeling van nieuwe, in 2004 ontvangen aanvragen, het toezicht op de lopende uitvoering van de subsidies, en de beoordeling van de uitvoeringsverslagen over de eerste, in 2002 toegekende subsidies met het oog op de afsluiting ervan.

Voorts wordt in het verslag aandacht besteed aan de voorbereiding van een voorstel van de Commissie voor een nieuwe verordening betreffende het Solidariteitsfonds voor de periode na het verstrijken van de huidige financiële vooruitzichten in 2006.

1. NOG TE BEHANDELEN AANVRAGEN VAN 2003

In 2003 ontving de Commissie 10 nieuwe aanvragen om steunverlening uit het Fonds². Voor drie daarvan, namelijk de olieramp met de Prestige in Spanje en de aardbeving in Molise en de uitbarsting van de Etna in Italië, waren reeds eind 2003 subsidiebesluiten goedgekeurd (op 8 december voor de twee Italiaanse aanvragen en op 15 december voor het ongeval met de Prestige). De bijbehorende uitvoeringsovereenkomsten werden door de twee begunstigde staten op 16 januari 2004 ondertekend. Vervolgens werden de drie subsidies op 11 maart 2004 betaald, onmiddellijk nadat de betrokken kredieten (waarvoor de betalingsverplichtingen reeds in 2003 waren aangegaan op het ogenblik dat de subsidiebesluiten werden genomen) naar de begroting voor 2004 waren overgedragen.

Op 9 maart 2004 nam de Commissie de volgende zes besluiten. Vijf daarvan hadden betrekking op reeds in 2003 ontvangen aanvragen.

De aanvraag van **Griekenland**, die werd aangekondigd op 28 februari 2003 en werd gestaafd met op 7 mei en 30 september verstrekte gegevens, had betrekking op de buitengewone weersomstandigheden (zware regenval, stormen, ongewone sneeuwval) waarmee delen van alle Griekse regio's in de periode van 11 december 2002 tot eind maart 2003 te kampen hadden. Op 7 mei en 30 september 2003 verstrekten de Griekse autoriteiten aanvullende informatie overeenkomstig de criteria van de verordening. Uit de evaluatie van deze gegevens bleek evenwel dat niet werd voldaan aan de bepaling dat aanvragen moeten worden ingediend binnen tien weken nadat de eerste schade wordt opgetekend. Daarom heeft de Commissie besloten de aanvraag onontvankelijk te verklaren. Zij heeft de Griekse autoriteiten daarvan per brief van 14 april in kennis gesteld.

---

¹ Verordening (EG) nr. 2012/2002 van de Raad van 11 november 2002 tot oprichting van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie, PB L 311 van 14.11.2002, blz. 3, hierna "de verordening" genoemd.

² Voor nadere gegevens zie het Jaarverslag 2002-2003 over het Solidariteitsfonds van de Europese Unie, COM(2004)397 definitief van 26 mei 2004.

In september 2003 diende **Frankrijk** een aanvraag in op basis van het criterium “buitengewone regionale ramp”³. Deze aanvraag had betrekking op een reeks bosbranden in verschillende delen van Zuid-Oost-Frankrijk en Corsica in juli en augustus 2003. De Commissie heeft besloten deze aanvraag af te wijzen omdat de voorwaarden van de verordening voor de toepassing van het criterium “buitengewone regionale ramp” niet waren vervuld. Volgens die voorwaarden kan schade in niet met elkaar verbonden gebieden niet worden bijeengevoegd, zelfs niet als die het gevolg is van één en dezelfde oorzaak. Voorts werd voor geen enkele brand aangetoond dat die aan de criteria van de verordening beantwoordt, en met name niet wat betreft het getroffen bevolkingsdeel en de langdurige gevolgen voor de levensomstandigheden en de economische stabiliteit. De Franse autoriteiten werden per brief van 7 april in kennis gesteld van dit besluit.

Op 1 oktober 2003 ontving de Commissie een aanvraag van **Spanje** betreffende een reeks bosbranden die in de zomer op diverse plaatsen hadden gewoed. Na overleg met de Commissie besloten de Spaanse autoriteiten op 14 november hun oorspronkelijke aanvraag te wijzigen en ze te beperken tot de branden in de provincies die aan Portugal grenzen. Na de beoordeling van de verstrekte gegevens heeft de Commissie besloten dat een van die branden beantwoordt aan het criterium “buurland”, aangezien die volgens haar werd veroorzaakt door dezelfde grote ramp die voordien voor Portugal werd erkend⁴. Na afloop van de betrokken begrotingsprocedure werd bij besluit van 10 juni steun toegekend ten bedrage van 1,331 miljoen euro⁵. De uitvoeringsovereenkomst werd op 26 juli ondertekend en de steun werd op 6 september 2004 betaald.

Op 10 november 2003 diende **Malta** een aanvraag in met betrekking tot de hevige storm en de daaropvolgende overstroming die dat eiland op 15 september 2003 hadden getroffen. Hoewel de schade in absolute termen vrij beperkt was (30,172 miljoen euro), werd de drempel van 0,6% van het BNI van Malta (24,26 miljoen euro) overschreden. De ramp werd dan ook als een grote natuurramp aangemerkt en de Commissie besloot op 30 april steun toe te kennen ten bedrage van 961 220 euro. De onderhandelingen over de uitvoeringsovereenkomst werden pas op 26 oktober 2004 afgerond. Vervolgens werd de subsidie binnen twee weken betaald.

Italië diende op 6 november 2003 een aanvraag in na een overstroming in de provincie Friuli Venezia-Giulia eind augustus. Op 5 januari 2004 werd aanvullende informatie verstrekt. De ramp had zeven gemeenten getroffen met in totaal 11 400 inwoners. De Italiaanse autoriteiten raamden de schade op een totaalbedrag van 525 miljoen euro, maar dit bedrag vormde slechts 17% van de normale drempel voor grote rampen in Italië. Uit de verstrekte gegevens bleek niet dat de ramp “ernstige en langdurige gevolgen voor de levensomstandigheden en de economische stabiliteit van de betrokken regio” had. De Commissie heeft dan ook besloten de aanvraag af te wijzen en bij brief van 7 april heeft zij de Italiaanse autoriteiten daarvan in kennis gesteld.

---

³ De criteria voor steunverlening uit het Solidariteitsfonds van de Europese Unie zijn vastgesteld in artikel 2 van Verordening (EG) nr. 2012/2002, zie bijlage 2.

⁴ Voor nadere gegevens zie het Jaarverslag 2002-2003, blz. 12 en blz. 20.

⁵ Voor de bepaling van het steunbedrag heeft de Commissie opnieuw de methode toegepast die is beschreven in het Jaarverslag 2002/2003 (blz. 23-24), zie bijlage 3.

2. NIEUWE AANVRAGEN VAN 2004

In de loop van 2004 ontving de Commissie 11 nieuwe aanvragen voor steun uit het Solidariteitsfonds. Bijlage 1 biedt een gedetailleerd overzicht.

De eerste aanvraag van 2004 kwam van **Frankrijk** en werd op 26 januari ingediend. Ze betrof de ernstige overstromingen in verschillende departementen van het zuidelijke Rhonegebied in december 2003. Volgens de informatie van de Franse autoriteiten vormde de getroffen regio een samenhangend gebied van 53 gemeenten, met een bevolking van 295 000 inwoners, van wie tweederde werd geacht rechtstreeks slachtoffer van de ramp te zijn. Aangenomen werd dat de grote schade aan bedrijven, met inbegrip van de nagenoeg volledige verwoesting van de twee belangrijkste industriecentra van de regio (Arles en Gard Rhodanien), langdurige gevolgen voor de economische stabiliteit van de regio zal hebben, met o.m. het definitieve verlies van ongeveer 4000 banen in de regio. Op 9 maart heeft de Commissie besloten dat de voorwaarden voor steunverlening uit het Solidariteitsfonds op basis van het criterium “buitengewone regionale ramp” waren vervuld en op 7 mei heeft zij – na afloop van de betrokken begrotingsprocedure – besloten steun toe te kennen ten bedrage van 19,625 miljoen euro. De uitvoeringsovereenkomst werd op 10 mei ondertekend en de steun werd op 7 juli 2004 betaald.

Op 3 juni 2004 vroeg **Spanje** om steun in verband met de overstroming die in maart de provincie Malaga had geteisterd. De door de ramp aangerichte schade werd geraamd op 73 miljoen euro (slechts 2,5% van de normale drempel voor een grote ramp). Op basis van de gegevens die de Spaanse autoriteiten hebben verstrekt, heeft de Commissie geconcludeerd dat de overstroming aan geen enkele in de verordening vastgestelde voorwaarde voor buitengewone regionale rampen beantwoordde (getroffen deel van de bevolking, ernstige en langdurige gevolgen voor de levensomstandigheden en de economische stabiliteit van de regio). Daarom heeft de Commissie op 14 juli besloten de aanvraag af te wijzen en bij brief van 26 juli 2004 heeft zij de Spaanse autoriteiten van dit besluit in kennis gesteld.

Op 8 september diende **Spanje** één enkele aanvraag in met betrekking tot acht bosbranden die zich tijdens de zomer van 2004 in verschillende delen van Spanje hadden voorgedaan. Aangezien de totale rechtstreekse schade voor de acht rampen samen onder de drempel voor een “grote ramp” bleef, werd de aanvraag gebaseerd op het criterium “buitengewone regionale ramp”. Omdat Verordening (EG) nr. 2012/2002 niet de mogelijkheid biedt verschillende gebieden bijeen te voegen, hebben de Spaanse autoriteiten op 4 oktober 2004 zeven afzonderlijke aanvragen voor de verschillende branden ingediend, opnieuw op basis van het criterium “buitengewone regionale ramp”. Volgens de verstrekte informatie varieerde de totale rechtstreekse schade voor de afzonderlijke bosbranden van 0,215 miljoen euro tot 351,138 miljoen euro. Uit de analyse van de diensten van de Commissie bleek dat de rechtstreekse schade beperkt was en dat niet was voldaan aan de in de verordening vastgestelde criteria met betrekking tot het getroffen deel van de bevolking en de ernstige en langdurige gevolgen voor de levensomstandigheden en de economische stabiliteit van de betrokken regio's. Daarom heeft de Commissie op 8 maart 2005 besloten de zeven aanvragen allemaal af te wijzen. Zij heeft bij brief van 18 april de Spaanse autoriteiten van dit besluit in kennis gesteld.

Op 20 september diende *Slovenië* een aanvraag in betreffende een kleine aardbeving die zich in juli in het noordoosten van het land had voorgedaan en schade had aangericht van naar raming 12,5 miljoen euro. Nadat de diensten van de Commissie op 26 oktober per brief nadere inlichtingen hadden gevraagd, heeft Slovenië de aanvraag ingetrokken.

Op 7 oktober diende *Slowakije* een aanvraag om steun in na de overstromingen in juli en augustus. De schade werd geraamd op ongeveer 29 miljoen euro, wat minder is dan 20% van de voor Slowakije geldende drempel voor een “grote ramp” (147,89 miljoen euro of 0,6% van het BNI). In zijn aanvraag verklaarde Slowakije dat slechts 0,7% van de bevolking in de getroffen regio schade had geleden en dat men ervan uitging dat er geen “ernstige en langdurige gevolgen voor de levensomstandigheden en de economische stabiliteit van de regio” zouden zijn. Daarom heeft de Commissie geconcludeerd dat niet werd voldaan aan de criteria voor uitzonderlijke steunverlening uit het Solidariteitsfonds en heeft zij op 16 februari 2005 besloten de aanvraag af te wijzen. De Slowaakse autoriteiten werden van dit besluit in kennis gesteld per brief van 14 maart 2005.

3. FINANCIERING

Voor de zes aanvragen werd gebruik gemaakt van twee gewijzigde begrotingen. De eerste drie aanvragen werden gegroepeerd in voorontwerp van gewijzigde begroting (VOGB) 5/2003⁶, dat in het najaar van 2003 werd goedgekeurd. Aangezien de uitvoeringsovereenkomsten in deze drie gevallen evenwel pas in januari 2004 konden worden ondertekend, moesten de middelen waarin de gewijzigde begroting voor 2003 voorzag, naar 2004 worden overgedragen. Tenslotte konden de betalingen op 11 maart 2004 worden verricht. De andere drie aanvragen werden gegroepeerd in VOGB 5/2004⁷. De begrotingsautoriteit keurde deze gewijzigde begroting vrij snel goed zodat de Commissie reeds op 30 april 2004 het eerste daaropvolgende subsidiebesluit kon nemen. In de zes gevallen waren in de gewijzigde begrotingen slechts vastleggingskredieten vereist. De nodige betalingskredieten kwamen uit de begrotingslijn voor het Cohesiefonds.

Voor elke aanvraag werden de steunbedragen bepaald via de vooraf door de Commissie vastgestelde standaardmethode (die uitvoerig is uiteengezet in het Jaarverslag 2002/2003). In 2004 werden de volgende steunbedragen betaald:

---

⁶ SEC(2003)826 van 16 juli 2003.

⁷ SEC(2004)269 van 9 maart 2004.

	Ramp	Categorie	Toegekende steun (x 1 miljoen euro)
Spanje	olieramp met de Prestige	regionale ramp	8,626
Italië	aardbeving in Molise	regionale ramp	30,826
Italië	uitbarsting van de Etna	regionale ramp	16,798
Spanje	bosbrand (Portugese grens)	buurland	1,331
Malta	overstroming en storm	grote ramp	0,96122
Frankrijk	overstroming Rhonegebied	regionale ramp	19,625
Totaal			78,167220

4. TOEZICHT

De Commissie heeft in april een controlebezoek uitgevoerd in Portugal (bosbranden) en in juni in Rome (de Etna en Molise). Deze bezoeken werden gunstig onthaald door de betrokken autoriteiten en boden de gelegenheid in te gaan op technische kwesties zoals de subsidiabiliteit van de uitgaven en de uitvoering van de controle. Bovendien kon de Commissie zich een beeld vormen van de toegevoegde waarde van het Solidariteitsfonds en informatie inwinnen over het systeem voor de uitvoering ervan.

5. AFSLUITINGEN

In artikel 8, lid 2, van Verordening (EG) nr. 2012/2002 is bepaald dat de begunstigde staat uiterlijk zes maanden na afloop van de termijn van één jaar te rekenen vanaf de uitbetaling van de subsidie, een verslag over de financiële uitvoering van de subsidie moet overleggen, met een verantwoordingsstaat van de uitgaven (hierna "validiteitsverklaring" genoemd). Aan het einde van deze procedure gaat de Commissie over tot de afsluiting van de steun van het Fonds.

In 2004 heeft de Commissie van Duitsland, Oostenrijk, Tsjechië en Frankrijk een uitvoeringsverslag ontvangen over de eerste, in 2002 verleende subsidies uit het Solidariteitsfonds.

Het uitvoeringsverslag van *Duitsland* over het gebruik van de subsidie van 444 miljoen euro uit het Solidariteitsfonds werd ontvangen op 25 juni 2004. De validiteitsverklaring en aanvullende informatie over de uitvoering in Saksen, de deelstaat die het meest onder de ramp te lijden heeft had, zijn toegekomen op 13 oktober 2004. Het verslag bevat een lijst van alle acties die elke uitvoerende instantie heeft ondernomen, met vermelding van het soort actie. Duitsland heeft meegedeeld dat de totale subsidie (444 miljoen euro) uit het Solidariteitsfonds van de EU binnen één jaar na ontvangst van de steun is uitbetaald. Er is geen steun betaald voor acties

die plaatsvonden vóór de datum waarop zich de eerste schade heeft voorgedaan. Op basis van de informatie die zij heeft ontvangen, heeft de Commissie de gedeclareerde uitgaven voor steun in aanmerking genomen. Voorts is in het verslag een uitvoerige beschrijving gegeven van de preventieve maatregelen. In de aanvraag werd de schade oorspronkelijk geraamd op 9,068 miljard euro, terwijl ze “ex post” 10,6 miljard euro bedroeg. Duitsland heeft bevestigd dat voor de acties die in de validiteitsverklaring zijn vermeld, geen bijdrage van andere communautaire of internationale financieringsbronnen is verleend en dat de uitgaven niet door derden waren gedekt. Het Duitse Bundesfinanzministerium was verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van de subsidie door een aantal overheidsinstanties en regio's. Eind 2004 kon één van de achttien door de Duitse autoriteiten voorgelegde deelverklaringen inzake validiteit nog niet worden aanvaard omdat de betrokken uitgaven nog niet waren gecontroleerd. Deze controles waren gepland voor midden 2005. In dit verband heeft de Commissie op 23 december 2004 om aanvullende informatie en verduidelijkingen gevraagd.

Het uitvoeringsverslag en de validiteitsverklaring van **Oostenrijk** met betrekking tot de subsidie van 134 miljoen euro zijn toegekomen op 18 juni 2004. Op 5 en 15 november 2004 is aanvullende informatie verstrekt. Het verslag bevat een overzicht, per soort, van alle acties in de getroffen regio's, het totaalbedrag van de uitgaven en het door het Solidariteitsfonds gefinancierde bedrag, alsmede een gedetailleerde beschrijving van de preventieve maatregelen. Oostenrijk heeft meegedeeld dat het oorspronkelijk geraamde schadebedrag “ex post” bevestigd is. Op basis van de informatie die zij heeft ontvangen, heeft de Commissie de gedeclareerde uitgaven voor steun in aanmerking genomen. Er is geen steun betaald voor acties die plaatsvonden vóór de datum waarop zich de eerste schade heeft voorgedaan, en alle steun is uitbetaald, en wel binnen één jaar na ontvangst ervan in Oostenrijk. De Oostenrijkse autoriteiten hebben bevestigd dat voor de acties die in de validiteitsverklaring zijn vermeld, geen bijdrage van andere communautaire of internationale financieringsbronnen is verleend en dat de uitgaven niet door derden waren gedekt. Op 23 december 2004 heeft de Commissie de steun afgesloten.

Het uitvoeringsverslag en de validiteitsverklaring van **Tsjechië** met betrekking tot het gebruik van de subsidie van 129 miljoen euro zijn toegekomen op 17 Juli 2004. De Tsjechische autoriteiten hebben op 15 november 2004 aanvullende informatie verstrekt. Het uitvoeringsverslag bevat een lijst van alle acties, telkens met vermelding van het soort actie. Er is geen steun betaald voor acties die plaatsvonden vóór de datum waarop zich de eerste schade heeft voorgedaan. Op basis van de beschrijving van de acties in het uitvoeringsverslag werden de gedeclareerde uitgaven voor steun in aanmerking genomen. Voorts is in het verslag een uitvoerige beschrijving gegeven van de genomen preventieve maatregelen. De schade werd oorspronkelijk geraamd op 70 228 miljoen CZK (2,341 miljard euro), terwijl ze “ex post” 73 142 miljoen CZK (2,438 miljard euro) bedroeg⁸. De Tsjechische autoriteiten hebben bevestigd dat voor de acties die in de validiteitsverklaring zijn vermeld, geen bijdrage van andere communautaire of internationale financieringsbronnen is verleend en dat de uitgaven niet door derden waren gedekt. Het Centrum voor externe hulp van het ministerie van Financiën was verantwoordelijk voor de

---

⁸ Ten behoeve van het Solidariteitsfonds worden de bedragen in nationale munt in euro omgerekend tegen de officiële wisselkoers die op het ogenblik van de aanvraag van toepassing is.

uitvoering van de subsidie. De Tsjechische autoriteiten hebben erop gewezen dat het volledige subsidiebedrag uitbetaald is binnen één jaar na de ontvangst van de steun. Aan het einde van de subsidiabiliteitsperiode bevatte de bronrekening van het Nationale Fonds evenwel nog een saldo aan niet-gebruikte middelen, bestaande uit middelen die de uitvoerende instanties opnieuw hadden overgedragen, terugvorderingen en voortgebrachte rente. Eind 2004 heeft de Commissie verzocht om verdere verduidelijkingen betreffende de gegevens die in het uitvoeringsverslag over de uitbetaling van de subsidie waren verstrekt, en betreffende het saldo van de middelen die niet tijdens de subsidiabiliteitsperiode zijn gebruikt.

Het uitvoeringsverslag van **Frankrijk** betrof de subsidie van 21 miljoen euro die is toegekend na de ernstige overstromingen in het *Département du Gard* in september 2002. Dat verslag en de validiteitsverklaring zijn toegekomen op 28 juni 2004. Op 12 november 2004 is aanvullende informatie verstrekt. Het verslag bevat een overzicht, per soort, van alle acties in de getroffen regio, het totaalbedrag van de uitgaven en het door het Solidariteitsfonds gefinancierde bedrag, alsmede een gedetailleerde beschrijving van de preventieve maatregelen. Er is geen steun betaald voor acties die plaatsvonden vóór de datum waarop zich de eerste schade heeft voorgedaan, en op 9,08 euro na werd alle steun uitbetaald. Op basis van de ontvangen gegevens werden de gedeclareerde uitgaven voor steun in aanmerking genomen. De steun is uitbetaald binnen één jaar na de ontvangst ervan. De Franse autoriteiten hebben bevestigd dat voor de acties die in de validiteitsverklaring zijn vermeld, geen bijdrage van andere communautaire of internationale financieringsbronnen is verleend, en dat er evenmin compensaties of schadevergoedingen door derden zijn betaald. In de aanvraag werd de schade oorspronkelijk op 834,5 miljoen euro geraamd. Een beoordeling “ex post” van de totale schade resulteerde in een bedrag van 830,6 miljoen euro, d.i. 3,9 miljoen euro minder. In artikel 10, lid 2, van Verordening (EG) nr. 2012/2002 is het volgende bepaald: “Wanneer uit nieuwe elementen blijkt dat de opgelopen schade aanzienlijk kleiner is, eist de Commissie van de begunstigde staat de terugbetaling van de overeenkomstige subsidie”. Volgens de regelgeving moet de Commissie dus de definitieve raming van de schade – in dit geval 830,6 miljoen euro – vergelijken met het door de begunstigde staat geraamde en door de Commissie aanvaarde bedrag, en beoordelen of er al dan niet een kleiner bedrag had moeten worden betaald. Aangezien in de verordening is bepaald dat de aanvraag om steun uit het Fonds uiterlijk tien weken na de eerste schade moet worden ingediend, spreekt het vanzelf dat elke opgave van de schade op de datum van de aanvraag niet meer dan een raming kan zijn. Het verschil van 3,9 miljoen euro tussen de oorspronkelijke raming en het feitelijke schadebedrag bedraagt minder dan 0,5 % van de schade. De Commissie is van oordeel dat het bij een dergelijk verschil niet gaat om “*schade [die] aanzienlijk kleiner is*”. Daarom heeft de Commissie de procedure voor de afsluiting van de steunverlening voortgezet. Op 22 februari 2005 heeft zij de steun afgesloten.

6. VOORBEREIDING VAN EEN NIEUWE VERORDENING BETREFFENDE HET SOLIDARITEITSFONDS

In de mededeling van de Commissie betreffende de financiële vooruitzichten van 14 juli 2004⁹ werd voorgesteld de verschillende bestaande en beoogde crisismechanismen op Europees niveau samen te voegen tot een “Europees instrument voor solidariteit en snelle interventie”. In het tweede halfjaar van 2004 hebben de diensten van de Commissie intensief gewerkt aan de voorbereiding van een regelgevingsvoorstel. Eind 2004 waren de werkzaamheden nog volop aan de gang¹⁰.

CONCLUSIES

In 2004 heeft de Commissie in totaal 11 nieuwe aanvragen ontvangen, waarvan geen enkele, op basis van de verstrekte gegevens, aan het criterium van “grote ramp” beantwoordde. De lidstaten hebben in toenemende mate gebruik gemaakt van het criterium “buitengewone regionale ramp”, dat voor uitzonderlijke omstandigheden bedoeld is.

Bij de behandeling van de in 2004 voorgelegde gevallen is gebleken dat het vrij moeilijk is om een aanvraag in te dienen die aan de voorwaarden voor de toepassing van het criterium “buitengewone regionale ramp” beantwoordt. Overeenkomstig de verordening moet de Commissie dergelijke aanvragen “met de grootste zorgvuldigheid” onderzoeken. Een bijzonder geval is dat van de bosbranden, waarbij, door de specifieke aard ervan, een veeleer beperkt deel van de bevolking rechtstreeks getroffen wordt. Slechts in zeldzame gevallen wordt voldaan aan de voorwaarde dat ten minste de helft van de bevolking in het gebied getroffen moet zijn.

Na onderzoek door de Commissie is gebleken dat slechts één van de elf aanvragen die in 2004 waren ingediend, voldoende onderbouwd was om te kunnen worden goedgekeurd.

Op bestuursvlak wijst dit erop dat bij de herziening, in de zin van artikel 14, van de huidige verordening betreffende het Solidariteitsfonds, bijzondere aandacht moet worden besteed aan de criteria om voor steun uit het Solidariteitsfonds in aanmerking te komen. Met name zou ernaar moeten worden gestreefd de onzekerheid weg te werken betreffende de mogelijkheid om steun voor bepaalde soorten rampen te verkrijgen. Hierdoor zouden de lidstaten selectiever te werk kunnen gaan bij het voorleggen van de gevallen. Zo zouden de kosten van de opstelling van gedetailleerde aanvragen kunnen worden verminderd, en zou het risico dat in de getroffen gebieden onterechte verwachtingen ten aanzien van steun uit het Solidariteitsfonds worden gewekt, kunnen worden beperkt.

De Commissie heeft geconstateerd dat voor de behandeling van de verzoeken betreffende regionale rampen in vele gevallen aanvullende gegevens van de

---

⁹ COM(2004)101.

¹⁰ Nadere gegevens over het op 6 april 2005 ingediende voorstel zullen te vinden zijn in het Jaarverslag over 2005.

aanvragende landen nodig zijn. Dit zorgt er op zijn beurt voor dat er nog meer tijd verstrijkt voordat de beoordeling van de aanvragen kan worden afgerond.

Hoewel eraan moet worden herinnerd dat het Solidariteitsfonds een herfinancieringsinstrument voor dringende noodmaatregelen is en dus zelf geen noodinstrument, verloopt er vrij veel tijd tussen de ramp en de betaling van de subsidie. Zolang als het Fonds buiten de normale Gemeenschapsbegroting om wordt gefinancierd (waarbij voor elke steunverlening uit het Fonds een volledige begrotingsprocedure moet worden doorlopen) bestaat er vrij weinig kans dat de tijd tussen de ontvangst van een volledige aanvraag en de betaling van de subsidie kan worden gereduceerd.

De eindverslagen over de eerste gevallen van steunverlening in 2002 en de daaropvolgende afsluiting van deze acties bevestigen de grote impact en toegevoegde waarde van de steun uit het Fonds in de betrokken landen. Dit betreft zowel de concrete maatregelen op het terrein als de politieke voordelen van solidariteit tussen de lidstaten in reële noodgevallen. In de eindverslagen is ook gewezen op de positieve invloed die de subsidies van het Solidariteitsfonds hebben gehad op het nemen van preventieve maatregelen die een herhaling van soortgelijke rampen moeten voorkomen.

Annex 1
European Union Solidarity Fund applications in 2004

Applicant Country	FR	ES	SI	SK	ES	ES	ES	ES	ES	ES	ES
Name and nature of disaster	France-flooding	Malaga flooding	Earthquake	Flooding	Forest fires Zamora	Forest fires Valencia	Forest fires Orense	Forest fires Minas del Riotinto	Forest fires Jaén	Forest fires Huelva	Forest fires Escacena del Campo
First damage date	1/12/03	27/03/04	12/07/04	30/07/04	17/07/2004	12/08/2004	24/07/2004	27/07/2004	26/08/2004	28/08/2004	30/06/2004
Application date*	26/01/04	3/06/04	20/09/2004	7/10/04	4/10/04	4/10/04	4/10/04	4/10/04	4/10/04	4/10/04	4/10/04
Major disaster threshold (m€)	3 066.255	3 066.255	139.615	147.893	3 066.255	3 066.255	3 066.255	3 066.255	3 066.255	3 066.255	3 066.255
Total direct damage (m€)**	785	73	12.50	29.07	0.215	5.462	0.975	351.138	78.172	28.804	15.009
Major/regional/neighbouring disaster?	regional	regional	regional	regional	regional	regional	regional	regional	regional	regional	regional
Damage/threshold	25.6%	2.4%	9%	0.1%	0.007%	0.2%	0.03%	11.5%	2.5%	0.9%	0.5%
Cost of eligible emergency operations (m€)**	131.60	~	not clear	(23.170)	(0.215)	(4.007)	(0.752)	44.072)	(20.968)	(8.055)	(2.496)
Eligible cost/ total damage	16.8%	~									
Aid/eligible cost	14.91%	~									
Aid rate (% of total damage)	2.5 %	~									
Date of grant decision	7/05/2004	rejected	application withdrawn	rejected	rejected	rejected	rejected	rejected	rejected	rejected	rejected
Date of Implementation agreement	10/05/2004	~									
Amount of aid granted (m€)	19.625	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Registration of initial application at Commission

** As accepted by Commission

Annex 2
Criteria to mobilise the EU Solidarity Fund

Extract from Council Regulation 2012/2002:

“Article 2:

1. At the request of a Member State or country involved in accession negotiations with the European Union, hereinafter referred to as ‘beneficiary State’, assistance from the Fund may be mainly mobilised when a major natural disaster with serious repercussions on living conditions, the natural environment or the economy in one or more regions or one or more countries occurs on the territory of that State.

2. A ‘**major disaster**’ within the meaning of this Regulation means any disaster resulting, in at least one of the States concerned, in damage estimated either at over EUR 3 billion in 2002 prices, or more than 0,6 % of its GNI.

By way of exception, a **neighbouring Member State or country** involved in accession negotiations with the European Union, which has been affected by the same disaster can also benefit from assistance from the Fund.

However, under exceptional circumstances, even when the quantitative criteria laid down in the first subparagraph are not met, a **region** could also benefit from assistance from the Fund, where that region has been **affected by an extraordinary disaster**, mainly a natural one, affecting the major part of its population, with serious and lasting repercussions on living conditions and the economic stability of the region. Total annual assistance under this subparagraph shall be limited to no more than 7,5 % of the annual amount available to the Fund. Particular focus will be on remote or isolated regions, such as the insular and outermost regions as defined in Article 299(2) of the Treaty. The Commission shall examine with the utmost rigour any requests which are submitted to it under this subparagraph.”

Annex 3
Determination of the amount of aid

A progressive system in two brackets is applied whereby a country affected by a disaster receives a lower rate of aid of 2.5% for the part of total direct damage below the “major disaster” threshold and a higher share of aid of 6% for the part of the damage exceeding the threshold. The two amounts are added up.

The threshold is the level of damage defined by the Regulation to trigger the intervention of the Fund, i.e. 0.6% of GNI or € 3 billion in 2002 prices. This element ensures that the relative capacity of a State to deal itself with a disaster is taken into account. It also ensures that for the same amount of damage relatively poorer countries receive more aid in absolute terms than richer ones. For extraordinary regional disasters the same method has been applied, meaning consequently that countries affected by those disasters, which by definition remain below the threshold, receive 2.5 % of total direct damage in aid.

Annex 4
Thresholds for major disasters applicable in 2004
 (based on 2002 figures for Gross National Income)

(Million €)

Country		GNI 2002	0.6% of GNI	Major disaster threshold 2004*
AT	ÖSTERREICH	216 343	1 298.06	1 298.06
BE	BELGIQUE-BELGIË	264 499	1 586.99	1 586.99
BG	BALGARIJA	16 332	97.99	97.99
CY	KYPROS	10 783	64.70	64.70
CZ	ČESKA REPUBLIKA	74 168	445.01	445.01
DE	DEUTSCHLAND	2 108 830	12 652.98	3 066.26
DK	DANMARK	180 333	1 082.00	1 082.00
EE	EESTI	6554	39.32	39.32
EL	ELLADA	141 571	849.43	849.43
ES	ESPAÑA	687 643	4 125.86	3 066.26
FI	SUOMI/FINLAND	139 374	836.24	836.24
FR	FRANCE	1527 794	9 166.76	3 066.26
HU	MAGYARORSZÁG	65 178	391.07	391.07
IE	IRELAND	104 691	628.15	628.15
IT	ITALIA	1 246 250	7 477.50	3 066.26
LT	LIETUVA	14 482	86.89	86.89
LU	LUXEMBOURG (G-D)	20 237	121.42	121.42
LV	LATVIJA	8 932	53.59	53.59
MT	MALTA	3 985	23.91	23.91
NL	NEDERLAND	435 501	2 613.01	2 613.01
PL	POLSKA	197 908	1 187.45	1 187.45
PT	PORTUGAL	126 076	756.46	756.46
RO	ROMÂNIA	4 8362**	290.17	290.17
SE	SVERIGE	253 801	1 522.81	1 522.81
SI	SLOVENIJA	23 269	139.62	139.62
SK	SLOVENSKÁ REPUBLIKA	24 649	147.89	147.89
UK	UNITED KINGDOM	1 690 615	10 143.69	3 066.26

* ~ € 3 billion in 2002 prices

** GDP (GNI not available)